

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Bódis Zoltán ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Kovács Márta ügyvéd által képviselt alperes ellen 2,422.887 Ft megfizetése iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróságnál 28.G.301.832/2002. szám alatt indult és másodfokon a Fővárosi Bíróság 3.Gf.75.655/2006/4. számú ítéletével befejezett perében az említett jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Bíróság 3.Gf.75.655/2006/4. számú ítéletét azzal tartja fenn hatályában, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 28.G.301.832/2002/64. számú ítéletében megjelölt késedelmi kamat megfizetésére az alperes 2002. május 8-tól köteles.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 10.000 (Tízezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

1998. március 19-én a felperes mint vállalkozó az alperessel mint rendszergazdával franchise szerződést kötött, mely szerint a felperes a franchise üzletként működtetett üzletében kizárólag az alperestől átvett árukészletet forgalmazza, saját nevében, az alperes által előírt értékesítési feltételek mellett. 1998. szeptemberétől az alperes által küldött számlák kifizetését a felperes arra hivatkozással tagadta meg, hogy az alperes nem nyújtotta a felperes számára a szerződésben meghatározott kedvezményt az akciós termékek vételára tekintetében. Az alperes a peres felek közötti szerződést 1998. november 23-án azonnali hatállyal felmondta. Az alperes peres eljárásban érvényesítette a felperessel szembeni 841.572 Ft összegű vételár követelését, mely

keresetének a Fővárosi Bíróság ítéletében helyt adott. E perben jelen per felperese sem viszontkeresetet, sem beszámítási kifogást nem terjesztett elő, jelen perben viszont arra hivatkozással kérte az alperes összesen 2,422.887 Ft és kamataiban való marasztalását, hogy az alperes a kedvezmények biztosítása és elszámolása tekintetében nem tartotta be az 1998. március 19-ei szerződés rendelkezéseit. Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság 64. sorszámú ítéletében 225.519 Ft és ennek kamatai megfizetésére kötelezte az alperest, míg az ezt meghaladó keresetet elutasította. Az ítélet szerint a perbeli szerződés 3. pontja az alperes által a felperes részére átadott áruk vételárát, azaz az átadási árat az alperes mindenkor nagykereskedelmi árának 18 %-ával csökkentett összegben határozta meg. Ez a rendelkezés azonban nem vonatkozott az akciós termékekre, mert azok vonatkozásában a szerződés 10. pontjában írtak szerint az alperest a legalább 10 %-os árrés biztosítása terhelte. Az elsőfokú bíróság szakértői bizonyítás lefolytatása után megállapította, hogy az alperes a szerződés 3. pontja által megkívánt árkedvezményt biztosította, az akciós termékek tekintetében viszont az alperes terhére 222.519 Ft összegű árrés hiány mutatkozott. Erre tekintettel csak ezen összeg és kamatai tekintetében adott helyt a felperes keresetének.

A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság 4. sorszámú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét pedig, helyes indokaira utalással helybenhagyta.

A felperes felülvizsgálati kérelmében azt kérte, hogy a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet változtassa meg, kötelezze az alperest további 2,197.370 Ft és ennek késedelmi kamatai megfizetésére, az elsőfokú bíróság által már megítélt 225.519 Ft tőkeösszeg után járó késedelmi kamatok megfizetésének kezdő időpontját pedig az első fokú ítéletben megjelöltek helyett a kereset benyújtásának időpontjában határozza meg. Felülvizsgálati kérelmét az alábbiakkal indokolta:

Nem megalapozott a jogerős ítéletnek az a megállapítása, hogy a szerződés 3. és 10. pontja az általános-speciális kapcsolatban állna egymással, azaz hogy az akciós termékekre nem vonatkozik a szerződés 3. pontjának a rendelkezése. A tényállás felderítése érdekében a másodfokú bíróságnak pontosan meg kellett volna határoznia a szerződési fogalmakat. A felperes ugyan ismerte az alperes nagykereskedelmi árait, de arról nem volt tudomása, hogy azt milyen szempontok alapján alakította ki az alperes.

A szerződés helyes értelmezéséből egyértelműen az következik, hogy "a nagykereskedelmi ár -18 %-os kedvezmény" kivétel nélkül minden termékre, így az akciós termékekre is vonatkozik. A szerződés megkötésekor ez volt a megállapodás "feltétele", de ezt támasztja

alá az is, hogy a szerződés a 10. pont rendelkezéseit a megállapodás általános feltételei mellett és nem az helyett rendeli alkalmazni. Az akciós termékek esetében a felperes nem élhetett a szabad ár meghatározási jogával, és az alperes által megszabott fogyasztói áron kellett értékesítenie a fogyasztók felé a termékeket. Ez azonban nem érintette az átadási ár kérdését, hiszen az akció nem a peres felek viszonyában, hanem a fogyasztók irányában jelentett akciós árat. Az alperes egyébként csak a felperessel kötött olyan egyedi megállapodást, melyben a 18 %-kal csökkentett nagykereskedelmi árral azonos összegben jelölte meg az átadási árat, és ezt nyilvánvalóan akciós termékek tekintetében is biztosítani kívánta a felperes részére.

A felperes - az első fokú ítéletben írtakkal szemben - nem hagyta hosszú időn keresztül kifogás nélkül az alperes téves szerződés-értelmezését, már 1998-ban kifogásolta, hogy nem kapta meg minden esetben a szerződésben meghatározott kedvezményt.

Az alperes törvényes képviselője egyébként a felperes törvényes képviselőjéhez 2003. december 22-én intézett levelében tartalmát tekintve elismerte a felperes követelésének jogalapját.

A felperes fellebbezésében kérte - és erre jogosult is volt -, hogy a bíróság a részére megítélt 225.519 Ft után a keresetlevél benyújtásától kezdődően kötelezze az alperest késedelmi kamatok megfizetésére, e kérelmével azonban a másodfokú bíróság egyáltalán nem foglalkozott.

Mindezek alapján a jogerős ítélet iratellenes, okszerűtlen és logikai ellentmondásokat tartalmaz, a Pp. 206.§-ába ütközik.

Az alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A jogerős ítélet figyelmen kívül hagyta a Pp. 247.§ (1) bekezdés b/ pontjában írtakat és emiatt az első fokú ítélet késedelmi kamatokról szóló rendelkezésének helybenhagyása csak részben felelt meg a jogszabályoknak. Egyebekben alaptalanul hivatkozott a felülvizsgálati kérelem a jogerős ítélet jogszabálysértő voltára.

Az eljáró bíróságok a Ptk. 207.§ (1) bekezdésének alkalmazásával egyezően értelmezték a perbeli szerződés rendelkezéseit. Az elsőfokú bíróság az ezzel kapcsolatos álláspontját megfelelően megindokolta, a másodfokú bíróság pedig a fellebbezésben írt hivatkozások alapján azt kiegészítette. A Legfelsőbb Bíróság az eljáró bíróságok szerződés-értelmezésével ért egyet, az első- és másodfokú ítéletek ezzel kapcsolatos indokolását helytállónak tartja azok érvelését megismételni nem kívánja. A felülvizsgálati kérelemben kifejtettek tükrében a Legfelsőbb Bíróság álláspontja a következő:

A szerződés I. pontja az áruforgalomra vonatkozó általános rendelkezéseket tartalmazta és e rendelkezések közé tartozott az áruk átadási árát meghatározó, a 3. pontban rögzített rendelkezés is. A szerződés II. fejezete a "franchise megállapodások" címet

viselte. Ez a fejezet tartalmazta a szerződés 10. pontját, mely kimondta, hogy az alperes jogosult a franchise rendszer minden üzletére akciókat meghirdetni, az akciók feltételrendszerét meghatározni, ennek során azonban legalább 10 %-os árrést köteles biztosítani a felperes részére. Igaz ugyan, hogy a szerződés kifejezett rendelkezése szerint a szerződés II. fejezetének rendelkezéseit az I. fejezet rendelkezése mellett kell alkalmazni, ez azonban nyilvánvalóan csak az I. fejezetben írt egyéb általános jellegű rendelkezések alkalmazásának előírását jelentette, és semmiképpen nem azt, hogy az alperesnek akciók esetén a szerződés 3. pontjában írt átadási ár mellett kellene biztosítani a szerződés 10. pontjában írt árrést is a felperes számára. A szerződés 10. pontjában azért nem kellett utalni a 3. pontban írt átadási árra, mert az akciós értékesítés esetén nem érvényesült a 3. pontban írt átadási ár. A 3. pont szerint a felperesnek a nagykereskedelmi ár 18 %-ával csökkentett összeget kellett az alperes felé vételárként megfizetnie, az így megvásárolt terméket viszont a felperes az általa meghatározott fogyasztói áron értékesíthette. Az akciók esetében más volt a helyzet. Az alperes volt jogosult meghatározni, hogy az átadott akciós termékeket a felperes milyen fogyasztói áron értékesíti, de a felperesnek átadott árukról olyan összegben kellett a számlát kiállítania, hogy a felperes számára az alperes által meghatározott fogyasztói áron való értékesítés mellett is biztosítva legyen a 10 %-os árrés. A 3. és 10. pontokban írt esetekben tehát teljesen eltérő volt a felperest megillető "kedvezmény" számításának módszere, fel sem merülhetett a 3. és 10. pontban írtak egyidejű alkalmazása. Alaptalanul hivatkozik arra a felülvizsgálati kérelem, hogy az eljáró bíróságok okszerűtlenül és logikailag ellentmondóan értelmezték a perbeli szerződést. Annak bizonyítása is elmaradt a felperes részéről, hogy a peres felek tényleges szerződéses akarata eltért volna a szerződésben írtaktól, ezen állításnak ellentmond az alperes által küldött számlák tartalma, melyeket a felperes 1998. szeptemberéig nem kifogásolt. Az ügy elbírálásánál nem volt jelentősége annak, hogy az alperes milyen szempontok alapján alakította ki a nagykereskedelmi árat, egyébként a felperes maga nyilatkozott úgy a 2004. szeptember 8-án megtartott tárgyaláson, hogy érdektelen számára a nagykereskedelmi ár képzésének kérdése, ezt az alperes érdekkörébe eső kérdésnek tekinti.

Az alperes törvényes képviselőjének a felperes törvényes képviselőjéhez intézett, 2003. december 22-én kelt levelének tartalmát nem lehet úgy értékelni, hogy abban az alperes elismerte volna keresetének jogalapját. Ez a levél a peres felek közötti egyeztetések időszakában íródott, - az egyeztetés tényét az alperes a bíróságnak is bejelentette 2003. december 19-ei beadványában - és a levélben az alperes fenntartotta azt az álláspontját, hogy egyrészt akciós áruk esetében nem volt helye a szerződés 3. pontjában írt további árkedvezmény nyújtásának, másrészt azt is, hogy mindvégig betartotta a szerződés rendelkezéseit. A felperes

felé ugyan tett egyezségi ajánlatot - vállalta, hogy a felperes elállása esetén 550.000 Ft-ot a felperesnek megfizet, vagy lehetőséget biztosít a felperesnek 700.000 Ft értékű áru kiválasztására -, de ezen ajánlatát is utólagosan nyújtott árendemény címén tette meg. Nem merülhet fel tehát, hogy a kereset jogalapját elismerte volna.

A felperes a per során emelte fel keresetét 225.519 Ft és ennek késedelmi kamatai tekintetében, az elsőfokú bíróság pedig - mivel a felperes a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját nem jelölte meg - a keresetfelemelés időpontjától marasztalta késedelmi kamatokban az alperest. A felperes az első fokú ítélet elleni fellebbezésében azonban kifejezetten kérte, hogy a másodfokú bíróság az első fokú ítélet megváltoztatásával a keresetlevél benyújtásától kötelezze az alperest a 225.519 Ft utáni késedelmi kamatok megfizetésére. A másodfokú bíróság ezt a fellebbezési kérelmet nem bírálta el. Tekintettel arra, hogy a Pp. 247.§ (1) bekezdés b/ pontja alapján jogosult volt a felperes fellebbezésében a kereset benyújtása - 2002. május 8-a - és a keresetfelemelés időpontja közötti időszakra vonatkozó lejárt és el nem évült, eredetileg nem követelt késedelmi kamatokat érvényesíteni a Ptk. 301.§-ának (1) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság a rendelkező részben írt pontosítással döntött a jogerős ítélet hatályában való fenntartásáról.

A Legfelsőbb Bíróság döntése a Pp. 275.§ (3) bekezdésén alapul. A per főtárgya tekintetében eredménytelen felülvizsgálati kérelmet benyújtó felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles viselni a felülvizsgálati eljárás során felmerült saját perköltségét, valamint az alperes ügyvédi munkadíj formájában felmerült felülvizsgálati perköltségét, melynek összegét a 8/2002. (III. 30.) IM rendelet alapján állapította meg a Legfelsőbb Bíróság, figyelembe véve azt, hogy a kamatkövetelés tekintetében a felperes felülvizsgálati kérelme alapos volt.

Budapest, 2007. november 6.

**Salamonné Dr. Solymosi Ibolya s. k. a tanács elnöke,
Dr. Lőrincz Györgyné s. k. előadó-bíró,
Gyöngyösiné Dr. Gyugyei Klára s. k. bíró**

A kiadmány hitelével:

(Hajdu Mihályné)
bíróági írnok